

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

Szerző

Oggi

Cím

Pesti mulató napfénynél

Forrás:

Világ

Személy

Bp.

1913

VII/24

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. fü)

Pesti mulató napfénynél

*

A Dohány-utcában most bontanak egy házat, amelynek homlokán évekig egy latin istennő neve ékeskedett. A szépség és a szerelem istennőjéről, Vénuszról nevezték el ezt a házat és a szállót, ahová nem vidékről felérkezett fáradt öregurak szálltak meg s a vendégek nem hetekre, napokra, de még csak órákra is ritkán vettek itt lakást. Futó és bujdosó vendégek voltak ezek, akik erősen szemrehuzott kalappal osontak be az ajtón és még sietőbb lépésekkel jöttek ki a házból, amelynek a szépséghez, a latin istennő márványvonalaihoz bizony édes-kevés köze volt. Pesti hely volt ez és busan-humorosan fityegett rajta ez a klasszikus szó:

„Vénusz“.

Mostan lebontják, már csak a falai mereűznek a levegőbe, a por és a száradt vakolat selyem-finom permetege szítál rá, a kalapács-csengés közt pedig látni lehet a feldult belsejét, az egész ház perspektíváját. Ó, halálosan szomorú dolog nézni ezt a házat, pőrén, a szerelem ezt a kiérdemült népkonyháját, a vágy és a nyomor e temetőjét ahol olcsó szerelmet mértek, éhező gyógyszerészegédek bujtak meg és gyakran revolver-dörrenések riasztották meg az ablakokon alvó éjszakát és vér csurgott a padlóra sűrű, fekete sugárban. Mennyi titka volt ennek a háznak. Gyilkosok aludtak itt, az utolsó éjszakán, mielőtt a detektív lefűlte volna őket, hosszan és egészségesen aludtak egy decemberi éjszakán. Az az idill, ami a Ligetben, vagy az Üllői-uton kezdődött, itt végződött be, rendőri segídelettel. Masamódlányok, színésznőkké avanzsrozott cselédek, állás nél-

kül való filozopterek, munkások voltak a vendégei s vendégkönyve nem volt, a kutba dobták réges-régen. Nincs itt semmi kedves és megható, mint más mulatókban, a Montmartre és a Piccadilly helyein, az emlékek is iszonyuak és füllesztőek, ez a pesti kálvária, ez a szörnyű pesti ház csak sötét, szutykos és szegényes, ez a pesti mulató.

A szobái kicsinyek, aprók, alig-alig állhat fel benne egy ember, két ember, alig-alig fér benne el két butor, egy butor, egy ágy. Falait valamilyen régi tulajdonos cseléd-fantáziával, erotikus célzattal rózsaszínűre pingálta. Rózsaszínű szerelem, vajjon jártál-e valaha ezen a szörnyű, szívzorító helyen? Az utálat fojtogatja a torkunkat, hogy végignézzük ezeket a szerelem-cellákat, amelyek most már nem titkolóznak, átadják magukat a napfénynek, a szabad levegőnek, az utca szeleinek és holdogok, hogy vége az obskurus zug-életüknek. Átkozott szobák ezek, s átkozott a levegő is, amely belőlük árad. Mit láthattak ezek az átkozott szobák, mennyi emlék sulyosodhat rájuk, micsoda ármádia telne ki a vendégekből, akik itt jártak, egy gyászos, hosszú és bus hadsereg, amely egyszer rátette a kezét erre az ajtókilincsre, erre a porzó padlóra lépett, ezen a téglákon járkált, ezt a magányosan álló kőrifát nézte, elhagyatottan. A pesti mulatóhely a pesti temetőhely. Örömtelen és sivár, kedély és jókedv nélkül való, sötét, mint ez a város. Rongyos tapétáin végigcsurgott a petróleum, a falain penészszőrszák nyílnak, a piszok, a sár, a szemét nem fekszik rá sulyosabban, mint az életek és sorsok emléke, amelyek itt zajlottak le. A falak tégláit egyenként veszik ki a kőművesek, mint a fogorvos az odvas fogakat. Csorbán sütkéreznek.

a déli csöndben. Senkise jár erre. Bemegyünk az udvarra, a furcsa és ijesztő szobák közé, s úgy érezzük, hogy a falak most az égre ordítják fájó emlékeiket és végre kibeszélik magukat, elfecsegitik és elharsogják boldogtalan titkaikat. Jó, hogy eltűnik innen ez a terhes-multu ház. Benn a nedves udvarban a kanális mellett egy patkány surran el, felpislog a napra és megint beoson a kanálisba. A falhoz egy rozoga söprűt támasztottak. Éjfélkor reakaphat egy öreg banya és a fellegekbe röpülhet rajta.

Oggi.

640.24

"Vénusz" szálló

"1913"